

for, at vi ikke ere komne til at bygge Fæstninger? Ja, det skal jeg ikke saadan underlertid ikke ene hos dem, som udtale, at de slet ikke ville bevilge Noget til nogenstomhelst Fæstning her i Landet. Der ligger Skylden ikke alene, men den kan maasse ligge lige saa meget hos dem, der ved enhver Leilighed udtale, at de gjerne ville være med til Befæstninger, men ikke saa længe det nuværende Ministerium er ved Roret. Det er en Tanke, som jeg ikke kan forstaa, og som jeg slet ikke kan sætte mig ind i. Det er ingenlunde til Ministeriet, at vi bevilge disse Penge; det er jo til Fædrelandet. — Den samme Mening, som jeg tidligere har vedtjendt mig, om hvor en Centralfæstning skulde være, naar vi endelig skulde opnaa at faae en bygget, har jeg endnu. Det bør være Kjøbenhavn; det kan ingen andre Steder være. Centralfæstningen maa være der, hvor Regjeringens Sæde er, der, hvor vi have alle vore Depoter baade til Hær og Flaade, der hvor der findes saa rige Hjælpekilder paa ethvert Omraade, der hvor der er saa stor en Befolkning, som der findes her i Kjøbenhavn, og endelig der, hvor vore største nationale Skatte og vor meste nationale Formue er samlet. Kjøbenhavn bør efter min Mening i en eventuel Krig forsvares til det Yderste; er Kjøbenhavn tabt, saa — ja, saaledes staar det aldeles bestemt for mig — er Danmarks sidste Time flaaet. Siden vi ikke længere ere herrer til Søs over nogenstomhelst anden Sømagt — og det kunne vi vel nok sige, at vi ikke ere mere — kan jeg ikke indse, at det vil være muligt for os at forsvare Sjælland. Det staar for mig under disse Omstændigheder, at Sjælland forsvares allerbedst her i Kjøbenhavn. Hermed vil jeg imidlertid ikke sige, at jeg har Noget imod en Befæstning paa Helgenæs; da vi have et Par Brigader staaende derovre i Sjælland, bør vi vel have et Tilflugtssted, hvortil disse Tropper kunne ty hen, i Fald det ikke skulde lykkes os i rette Tid, inden Krigen udbræder, at bringe dem over paa Derne, hvad jeg naturligvis vilde anse for det ene Nigtige. Kjøbenhavn bør efter min Mening befæstes baade mod Søfiden og Landsfiden. Jeg kan derfor ikke sige, at det forelagte Forslag har min fulde Sympati. Hvad den Del angaar, som omhandler Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden, er jeg aldeles enig med Lovforslaget, men det er jeg ikke med Henyn til Landbefæstningen. Jeg ønsker nemlig en hel Landbefæstning, men jeg ønsker ikke en halv. Jeg tror ikke, det hjælper den høitærede Krigsminister det Allermindste for at faae Bevillingen

tilstaaet; kan han faae Penge til at bygge en halv Fæstning for, vil han vistnok ogsaa kunne faae Penge til at bygge en hel Fæstning for. Jeg skal imidlertid paa ingen Maade modsætte mig Regjeringens Forslag; en halv Fæstning om Kjøbenhavn er jo dog altid bedre end slet ingen Befæstning, og naar jeg ikke kan faae det Bedste, tager jeg det Næstbedste. Desuden er der jo dog en Mulighed — fjøndt den ikke er meget stærk — for, at man, naar Vestfronten foran Kjøbenhavn er befæstet, i en paakommende Krig vil kunne dække Nordfiden ved Feltbefæstninger. Det hentydes der jo til i Motiverne. Terrainet der med sine Moser og sine Søer er jo mere vanskeligt tilgængelig end Terrainet paa den flade Vestside. For mig er Hovedsagen, at vi kunne faae begyndt med Befæstningsanlægene. Jeg kan gaa med til enhver Foranstaltning til Fremme af Forslaget, som forelægges af de Sagkyndige. Skulde det saaledes vise sig, at det ikke vil blive muligt at sætte Alt igjennem, som foreslaas, gaar jeg med paa de enkelte Dele. Skulde man ikke kunne opnaa Andet end at faae Kjøbenhavn befæstet paa Søfiden gaar jeg gjerne med dertil. Jeg anser det for det Allervigtigste af det Hele. Og skulde vi endelig ikke opnaa Andet, end at vi kunde faae vor Flaade udviklet, er jeg ogsaa med dertil. For mig er Hovedsagen, at der bliver begyndt, og at der bliver snart og hurtigt begyndt.

Dan: Jeg kan ikke begribe, at det ærede første Medlem for 2den Areds (Haffner) kunde være i Tvivl om dette Forslags fremtidige Skjæbne. Det forekom mig, at det ærede 2det Medlem for første Areds (Carstensen) var mere i Høiden af Situationen, naar han tvivlede om, at det blev til Mere, end det var. Hvis det ærede Medlem havde gjort sig det Spørgsmaal: Er der foregaaet en saadan Forandring i Ministeriet, i Befolkningen eller i Repræsentationen, at man med Rette kan vente, at dette Forslags Skjæbne kan blive anderledes end tidligere, saa vilde han vistnok let være kommen til det Resultat, at en saadan Forandring ikke er foregaaet. Er der Noget, Bælgerne have svaret bestemt og tydelig paa, er det dette, at Kjøbenhavn ikke bør befæstes, og hvis det høie Ministerium nu prøvede atter at spørge Befolkningen, vilde det faae om muligt et endnu tydeligere og bestemtere Svar af samme Art. Den høie Regjering maa jo dog have et Haab at bygge paa, naar den nu atter i Aar kommer frem med sit Forslag. Den maa formodentlig bygge